

The English translation follows below

עלי שור (שער א, פרק א) – לימוד תורה

חז"ל מבארים במדרש (תהילים קיט) על הפסוק "לעולם לא אשכח פקודיך כי בם חייטני" שהתורה נחשבת "חיים", ואילולא היא לא היה חיים.

מושג ה"חיים" שבתורה מובן בשני מישורים:

- א. במישור הכללי של הבריאה כולה – ר' חיים מואלאז'ין זצ"ל (נפש החיים שער ד פרקים י-יא) מבאר שהתורה, דיבורו של הקב"ה, היא החיות של כל העולם כולו. העולם נברא באמצעות התורה (כמחשבה של האומן שמועברת אל הדיבור (תוכניות, דיבור עם הקבלנים) ומשם אל המעשה), וגם בהמשך ההיסטוריה – התורה מחיה את העולם, ולולא העיסוק בתורה – החיים בעולם מתבטלים ח"ו.¹
- ב. במישור האישי של כל אחד ואחד – "כי בם חייטני" – עלינו להבין שהתורה מחיה אותנו, ובלעדיה אין לנו חיים.²

על כל בחור שמגיע ללימוד התורה להבין שהצורך ללמוד תורה אינו מבוסס על החשק (עניין רגשי שמשתנה מיום ליום) אלא על **ההכרח** שבתורה כיון שהיא חיותנו. וממילא, גם בזמנים של קושי, אין רפיון מהלימוד, כי ההכרח קיים תמיד.

ברגע שאדם מקבל על עצמו את ההכרח שבלימוד התורה – הרי הוא "מתחיל" לעלות, וממילא, בהמשך גם יערב לו, וירגיש את המתקנות שבתורה. אך כל זה בתנאי שהוא "מתחיל" את המסלול של הכניסה מעולם גשמי, שטחי, לעולם רוחני ועמוק.³

מעלות הלימוד בישיבה:

- א. נושאי הלימוד – סדר נשים, נזיקין. מדוע לא לומדים נושאים שהם הלכה למעשה (מועד וכו')?

תפארת ישראל (סוף מסכת בבא בתרא – "הרוצה שיחכים יעסוק בדיני ממונות"): דווקא בדיני ממונות יש מקום וצורך לפיתוח וחידוד השכל (הגיון וסברא; אין אפשרות "להחמיר מספק" כיון שיש לפני הדיין שני בעלי-דין, ואם מחמיר על האחד – מקל על השני). "שכל של תורה".

- ב. צורת הלימוד – **חברותא**. **מהר"ל (דרך חיים פרק ג משנה ב):** רק כששניים יושבים ולומדים – הלימוד נחשב ל"**דברי תורה**" (יוצא בהכרח לפועל ע"י הדיבור). ורק כך דבר ה' מתגלה בצורתו הגמורה. וממילא, הסוגיא מתבררת יותר מאשר אם אדם יושב ולומד לבד.

עלי שור: למרות שיש נסיונות גדולים בלימוד בחברותא (ביטול תורה; קנאה והתנצחות) אין לוותר משום כך על צורת הלימוד הזאת.

¹ לכן, למדו בישיבת ואלאז'ין במשמרות סביב השעון.

² הן במובן הרוחני, ערכי (עיין במסכת מכות – תלמיד שגלה מגלין את רבו עימו משום "הוא ינוס אל אחת הערים האל וחי" – עשה לו חיות! (כלומר, רבו נצרך בשביל שתהיה לו "חיות" ע"י לימוד התורה). והן במובן הפיזי.

³ בשם החזון אי"ש זצ"ל: "זאת התורה אדם כי ימות באהל" – אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה. הכוונה: מי שממית עצמו מהחיים השטחיים ומתחיל **לחיות** חיים עמוקים ורוחניים.

ויתרה מזאת: כשאדם לומד עם חברותא, ולומד להודות על האמת כשהחברותא צודק (גם אם החברותא עצמו לא מבחין בזה...) – הוא עושה לעצמו גם תיקון המידות.

Alei Shur (Sha'ar 1, Chapter 1) – Limud Torah

Chazal explain in a Medrash on Tehillim (119) on the Pasuk “L’Olam Lo Eshkach Pikudecha, ki Vam Chiyitani” (“I will never forget your instructions, for by them I will live”) – that the Torah is considered “Life” – and if there were no Torah, there would be no life.

The idea of Torah as Life can be understood on two levels:

1) Generally – related to the entire creation: R’ Chaim M’Volozhin zt”l (in his sefer Nefesh HaChaim, Sha’ar 4, Ch. 10-11) explains that the Torah is HKBH’s “words” – and thereby the very existence of the entire world.

The world was created via the Torah (like the thoughts of an artist being transferred via speech – be they written plans or verbal discussions with a contractor – to actuality). And throughout the subsequent generations the Torah continues to **sustain** the Creation – if there was no one busy with Torah study, life in this world would cease to exist, c”v. (*In the Yeshiva in Volozhin, Torah studying was done in shifts, over every 24 hour period – there was never a minute when no Torah was being learned*).

2) Personally – “Ki Vam Chiyitani” – “for by them I will live”. Each person must understand that the Torah sustains us, and that without it we have no Life. *This refers to the spiritual life of a person. Masechet Makot brings down that if a student is sent away, his Rav is sent with him - “hu yanus el echad he’arim ha’el, v’chai” [“He will run to one of those cities and live”]; his Rav needs to be there to sustain him with Torah learning, as well as to the physical life.*

Every bachur who begins learning Torah has to understand that his learning is not based on his **desire** to learn (which is an emotional issue, and subject to change from day to day), but rather on the **necessity** to learn – because it is the Torah which sustains us. If they understand that, then even on those days that are harder emotionally, they will not slack off – because the need for Torah study is constant.

If a person starts off that way, then he will begin to “get into it”, and the learning itself will soon become something he desires – he will soon learn the sweetness of Torah. But he has to be willing to start down the path – to remove himself from the physical sphere and to delve into the deeper, spiritual world. (*The Chazon Ish, zt”l explains “Zot HaTorah Adam ki Yamut Ba’ohel” [“This is the Torah – a man that dies in the tent”] to mean that the Torah is only able to be kept by one who “kills himself”. Meaning: One who “kills himself” off from the physical world, and begins to live a deeper, more spiritual life.*)

The different aspects of learning in Yeshiva:

1) What is learned? Students start off with Sedarim Nashim and Nezikin; why not with topics that are more relevant to them (halacha l’ma’aseh), like Mo’ed?

The Tiferet Yisrael explains (at the end of Masechet Bava Batra: “HaRotzeh She’yachkim, Ya’asok B’dinei Mamonot” [“Someone wants to become smart, he should learn the laws

related to money”]): Because it is specifically these matters (damages, etc...) which allow and encourage the development and sharpening of the intellect. (Of logic and understanding; because there is no possibility of “being machmir, because you simply don’t know”. When you are dealing with money matters, there are always two individuals involved, and if you are “machmir” on one, you are “meikil” on the other. You are forced to understand the issues completely and come to logical conclusions. These areas are considered the “Intellect of Torah”

2) How is it learned? **Chavruta** - The Maharal (in Derech Chaim Ch.3, mishna 2) says that only when two people are learning together is the learning considered “**Divrei Torah**” (with the Plan coming to fruition via the power of speech). And they thus become the vehicle for revealing D’var Hashem in this world. And, of course, the topic they are studying also becomes clearer to each of them than it does when one person studies alone.

The Alei Shur says: Despite the fact that there are various difficulties in learning with a Chavruta (time-wasting, jealousy, competition) – this form of learning should not be given up!

More than that: When a person learns with a Chavruta, and learns to acknowledge when his chavruta is correct and he himself is mistaken (sometimes even when the chavruta himself is not aware of his “rightness”) – this is a great way to work on one’s Middot.